

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
81 НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ АКАДЕМІЇ**

Одеса 2021

Наукове видання

Збірник тез доповідей 81 наукової конференції викладачів академії
27 – 30 квітня 2021 р.

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами.
За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою
Одеської національної академії харчових технологій,
протокол № 14 від 27-29.04.2021 р.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова

Укладач Т.Л. Дьяченко

Редакційна колегія

Голова Єгоров Б.В., д.т.н., професор
Заступник голови Поварова Н.М., к.т.н., доцент

Члени колегії: Амбарцумянц Р.В., д-р техн. наук, професор
Безусов А.Т., д-р техн. наук, професор
Бурдо О.Г., д.т.н., професор
Віннікова Л.Г., д-р техн. наук, професор
Гапонюк О.І., д.т.н., професор
Жигунов Д.О., д.т.н., доцент
Іоргачова К.Г., д.т.н., професор
Капрельянц Л.В., д.т.н., професор
Коваленко О.О., д.т.н., проф.
Косой Б.В., д.т.н., професор
Крусір Г.В., д-р техн. наук, професор
Мардар М.Р., д.т.н., професор
Мілованов В.І., д-р техн. наук, професор
Павлов О.І., д.е.н., професор
Плотніков В.М., д-р техн. наук, доцент
Станкевич Г.М., д.т.н., професор,
Савенко І.І., д.е.н., професор,
Тележенко Л.М., д-р техн. наук, професор
Ткаченко Н.А., д.т.н., професор,
Ткаченко О.Б., д.т.н., професор
Хобін В.А., д.т.н., професор,
Хмельнюк М.Г., д.т.н., професор
Черно Н.К., д.т.н., професор

звітної інформації, використання системи електронних платежів, застосування електронного підпису на бухгалтерських документах та звітах тощо. Обрана форма організації автоматичної обробки інформації має бути прилаштована до потреб управління, бути здатною до формування обліково-аналітичних даних за визначеним алгоритмом та спроможною до трансформації у разі зміни управлінських завдань.

Важливим аспектом ефективності системи управління підприємством є також наявність дієвого механізму внутрішньогосподарського контролю, що напряму пов'язано із організацією внутрішнього звітування. Щоденні внутрішні звіти, сформовані за даними бухгалтерського обліку, є джерелом важливої інформації про стан розрахунків з іноземними контрагентами, ймовірні загрози несвоєчасного повернення валютних коштів в Україну та вірогідного призупинення зовнішньоекономічної діяльності. Безумовно, цінність застосування облікових даних для прийняття рішень в системі управління залежить також і від професіоналізму управлінців, від їх обізнаності з питань обліку, звітності та оподаткування та вміння користуватись обліковою інформацією.

Література

1. Про зовнішньоекономічну діяльність. Закон України від 16 квітня 1991 року № 960-ХІІ / Верховна Рада України. Законодавство України: веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text>.

2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів». Наказ Міністерства фінансів України від 10 серпня 2000 року № 193. Законодавство України: веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.

3. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. Наказ Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 року № 291. Законодавство України: веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11#Text>.

ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКИЙ КОНТРОЛЬ ДЕРЖАВНИХ УСТАНОВ: ПІДХОДИ, ЕЛЕМЕНТИ, ПРИНЦИПИ

**Іванченкова Л.В, д.е.н., професор кафедри обліку та аудиту
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса**

Внутрішньогосподарський контроль – це комплекс заходів, що застосовуються керівником установи для забезпечення:

- дотримання законності та ефективності використання бюджетних коштів;
- досягнення результатів відповідно до встановленої мети, завдань, планів і вимог щодо діяльності розпорядника бюджетних коштів і підприємств, установ та організацій, що належать до сфери його управління.

Внутрішній контроль необхідно розуміти не як окрему подію чи обставину, а як цілісний процес, який здійснюється керівництвом та працівниками установи.

Управлінська відповідальність та підзвітність керівника установи під час організації та функціонування внутрішньогосподарського контролю полягає у наступному:

- належному управлінні та розвитку установи;
- досягненні визначеної мети (місії), стратегічних та інших цілей, завдань, планів і вимог щодо діяльності установи;
- забезпеченні законного, економного, ефективного, результативного і прозорого управління бюджетними коштами та іншими ресурсами;
- організації та здійсненні в установі внутрішньогосподарського контролю (у тому числі формування внутрішнього контролю, нагляд за його здійсненням та управління ризиками).

Про ефективність та результативність діяльності установи, досягнення визначених мети (місії), стратегічних та інших цілей, у тому числі про здійснення внутрішнього контролю звітує керівник установи.

Чіткий розподіл обов'язків, повноважень та відповідальності між заступниками керівника установи, керівниками нижчого рівня та працівниками установи також забезпечується керівником установи.

Система внутрішньогосподарського контролю складається із п'яти взаємопов'язаних між собою елементів, які стосуються всієї діяльності та фінансових і нефінансових процесів в установі, а саме:

1. Внутрішнє середовище – основа для всієї системи внутрішнього контролю, яка забезпечує дисципліну та складається із процесів, операцій, регламентів, структури і розподілу повноважень щодо їх виконання, правил та принципів управління людськими ресурсами, спрямованих на забезпечення виконання установою завдань і функцій та досягнення встановлених мети (місії), стратегічних та інших цілей, планів і вимог щодо діяльності установи.

2. Управління ризиками – діяльність керівництва та працівників установи з визначення ризиків, проведення їх оцінки, визначення способів реагування на визначені та оцінені ризики, здійснення їх перегляду для виявлення нових та таких, що зазнали змін.

3. Заходи контролю – сукупність запроваджених в установі управлінських дій, які здійснюються керівництвом та працівниками установи для впливу на ризики з метою досягнення установою визначених мети (місії), стратегічних та інших цілей, завдань, планів і вимог щодо діяльності установи.

4. Інформація і комунікація – створення інформації, здійснення її збору, документування, проведення аналізу, передача інформації та користування нею керівництвом і працівниками установи для виконання і оцінювання результатів виконання завдань та функцій.

5. Моніторинг – відстеження стану організації та функціонування системи внутрішньогосподарського контролю в цілому та/або окремих його елементів.

До основних принципів, на яких ґрунтується внутрішньогосподарський контроль в установі відносяться принципи:

— безперервності – політики, правил та заходів, спрямованих на досягнення визначеної мети (місії), стратегічних та інших цілей, завдань, планів і вимог щодо діяльності установи;

— об'єктивності – прийняття управлінських рішень на підставі повної та достовірної інформації, що ґрунтується на документальних та фактичних даних і виключає вплив суб'єктивних факторів;

— делегування повноважень – розподіл повноважень та чітке визначення обов'язків керівництва та працівників установи, надання їм відповідних прав та ресурсів, необхідних для виконання посадових обов'язків;

— відповідальності – керівництво та працівники установи несуть відповідальність за свої рішення, дії та виконання завдань у рамках посадових обов'язків;

— превентивності – своєчасне здійснення заходів контролю для запобігання виникненню відхилень від установлених норм;

— розмежування внутрішньогосподарського контролю та внутрішнього аудиту - внутрішній аудит здійснюється для оцінки функціонування системи внутрішнього контролю в установі, надання рекомендацій щодо її поліпшення без безпосереднього здійснення заходів з організації внутрішньогосподарського контролю, управління ризиками і прийняття управлінських рішень про управління фінансовими та іншими ресурсами;

— відкритості – запровадження механізмів зворотного зв'язку та забезпечення необхідного ступеня прозорості під час проведення оцінки системи внутрішньогосподарського контролю.

Виходячи з усього вищесказаного можна зазначити, що для забезпечення організації та здійснення внутрішньогосподарського контролю в установі необхідно:

— розробити та затвердити керівником установи внутрішні документи, спрямовані на забезпечення функціонування елементів внутрішньогосподарського контролю;

— запровадити чіткі системи (порядки) планування діяльності та контролю за їх виконанням й звітування про виконання планів, завдань і функцій, оцінки досягнутих результатів та за необхідності своєчасного коригування планів діяльності установи;

— виконувати керівництвом та працівниками установи плани та завдання і функції, визначені законодавством, та затверджених керівником установи внутрішніх документів;

— інформувати керівництво установи про ризики, що виникають під час виконання покладених на них завдань і функцій, вживати заходи контролю, здійснювати моніторинг, обмін інформацією.

Література

1. Закон України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» № 1082-ІХ, чинний, поточна редакція від 31.01.2021 (із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1158-ІХ від 29.01.2021](#)). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>

2. Наказ Міністерство фінансів України «Про затвердження Методичних рекомендацій з організації внутрішнього контролю розпорядниками бюджетних коштів у своїх закладах та у підвідомчих бюджетних установах» від 14.09.2012 № 995(Із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів № 1200 від 10.12.2014). [Електронний ресурс]. –Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>

3. Постанова Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2009 р. № 1062 «Про доповнення Постанови Кабінету Міністрів України від 22 січня 2005 р. № 84». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>

ОСОБЛИВОСТІ СКЛАДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВАХ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Баранюк Х.О., PhD, асистент

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

В сучасних умовах глобалізації, інтеграція України до світового економічного простору, спрямування до вступу у Європейський Союз та виведення вітчизняної економіки з кризи потребують більш швидкого запровадження реформ бухгалтерського обліку та звітності. Формуючи національну політику, Україна орієнтується на всебічний розвиток міжнародних зв'язків та трансформацію вітчизняної економіки у глобальний економічний простір, що в т.ч. потребує впровадження міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (МСБО) та фінансової звітності (МСФЗ). Проте, на наш погляд, питання особливостей застосування МСФЗ в Україні все ще залишається недостатньо визначеною.

Згідно з Законом України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність» [1] «метою ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності є надання користувачам для прийняття рішень повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансовий стан та результати діяльності підприємства»; фінансова звітність – «це звітність, що містить інформацію про фінансовий стан та результати діяльності підприємства»; міжнародні стандарти фінансової звітності – «прийняті Радою з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку документи, якими визначено порядок складання фінансової звітності».

Законодавчою основою для складання та подання фінансової звітності в Україні є:

— Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність»;

СЕКЦІЯ «МЕНЕДЖМЕНТ І ЛОГІСТИКА»

ДОСЛІДЖЕННЯ КОНКУРЕНТНИХ СТРАТЕГІЙ В СИСТЕМІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВ	
Агєєва І.М.	298
РОЛЬ ЗАКОНУ «ІНФОРМОВАНІСТІ-ВПОРЯДКОВАНІСТІ» У ФОРМУВАННІ СУЧАСНОЇ СИСТЕМИ КОМУНІКАЦІЙ ПІДПРИЄМСТВА	
Агєєва І.М., Дьяченко Ю.В., Коренман Є.М.	300
ІННОВАЦІЙНА АКТИВНІСТЬ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ	
Асауленко Н.В.	301
ІНСТРУМЕНТАРІЙ ПЛАНУВАННЯ – СКЛАДОВІ СИСТЕМИ КОНТРОЛІНГУ НА ХАРЧОВИХ ТА ПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	
Відоменко І.О., Гордієнко Л.Л., Леонова Л.Є.	303
УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ЛОГІСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Брюшкова Н.О.	305
ІВЕНТ-МЕНЕДЖМЕНТ ЯК СПЕЦИФІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ З УПРАВЛІННЯ ЗАХОДАМИ	
Дьяченко Ю.В., Коренман Є.М.	307
ПІДХОДИ ЩОДО УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА	
Дурбалова Н.І.	309
ПЕРСОНАЛЬНИЙ БРЕНД МЕНЕДЖЕРА, ЯК СКЛАДОВА ЙОГО ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ	
Козак К.Б., Гамура І.О.	310
ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ УПРАВЛІНСЬКОЇ НАУКИ В УКРАЇНІ	
Корсікова Н.М., Левчук Ю.С.	312
MEDICAL SECRET AS AN IMPORTANT COMPONENT OF HUMAN SOCIAL PROTECTION IN THE CONDITIONS OF THE COVID-19	
Muzhailo V.D., Muzhailo S.V.	315
УПРАВЛІННЯ КОНФЛІКТАМИ І ЕФЕКТ ФРЕЙМІНГУ	
Пурцхванідзе О.В., Колеснікова К.С.	318
МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД РОЗВИТКУ ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ УКРАЇНИ	
Ринкова А.А.	319
ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОПТИМІЗАЦІЇ ЛОГІСТИЧНИХ ВИТРАТ	
Савенко І.І., Седіков Д.В.	320
ІННОВАЦІЙ – ШЛЯХ ДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЛЮДСТВА ПРОДУКТАМИ ХАРЧУВАННЯ	
Савенко І.І., Седікова І.О.	322
ВПЛИВ ФАКТОРІВ МОТИВАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ НА РІВЕНЬ ЗРОСТАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ГАЛУЗІ	
Удовиня О.Ф.	324
ЗЕРНОЗБЕРІГАЮЧА ГАЛУЗЬ УКРАЇНИ	
Ткачов В.А.	326

СЕКЦІЯ «ОБЛІК І АУДИТ»

ДЕРЖАВНИЙ ФІНАНСОВИЙ ТА ПОДАТКОВИЙ КОНТРОЛЬ: ЗМІНИ ТА НОВОВВЕДЕННЯ	
Іванченкова Л.В., Скляр Л.Б.	328
ОБЛІК ТА ЗВІТНІСТЬ ЯК ПОТУЖНИЙ ІНФОРМАЦІЙНИЙ РЕСУРС УПРАВЛІННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА	
Іванченкова Л.В., Ткачук Г.О., Скляр Л.Б., Іванченков В.С.	330
ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКИЙ КОНТРОЛЬ ДЕРЖАВНИХ УСТАНОВ: ПІДХОДИ, ЕЛЕМЕНТИ, ПРИНЦИПИ	
Іванченкова Л.В.	332
ОСОБЛИВОСТІ СКЛАДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВАХ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ	
Баранюк Х.О.	334
АНАЛІЗ, ОБЛІК ТА АУДИТ ЯК СУЧАСНІ ІНСТРУМЕНТИ ПЕРСИСТЕНТНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЇЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ	
Купріна Н.М.	336
ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА І ДОСТУПНІСТЬ ПУБЛІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ	
Євтушевська О.О.	338
СТАТИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ ТЕНДЕНЦІЇ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ І ДОХОДУ ПІДПРИЄМСТВА (НА ПРИКЛАДІ М'ЯСОПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ)	
Ощепков О.П., Магденко С.О.	339